

ΘΕΜΑ: Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την άρση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών

1. Το απόρρητο της ανταπόκρισης και των επικοινωνιών προστατεύεται στο άρθρο 19 Συντ. Η συνταγματική ρύθμιση εξειδικεύθηκε στο ν. 2225/1994, με τον οποίο ιδρύθηκε η Εθνική Επιτροπή Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Στο νόμο καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι όροι και οι προϋποθέσεις άρσης του, αποκλειστικά για λόγους που αφορούν αφενός την εθνική ασφάλεια και αφετέρου τη διακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων (άρθρα 3 και 4), καθώς επίσης το αρμόδιο όργανο και η ακολουθούμενη διαδικασία (άρθρο 5).

2. Στο ν. 2225/1994 δεν ορίζονται ειδικά τα στοιχεία στα οποία επιτρέπεται η πρόσβαση, όταν αρθεί το απόρρητο. Σε αυτά ανήκουν, ιδίως, ο αριθμός του καλούντος και του αποδέκτη, ο χρόνος και η διάρκεια της κλήσης και το περιεχόμενό της. Στο νόμο δεν οργανώνεται επίσης η διαδικασία για τη λήψη, τη μεταβίβαση και την επεξεργασία των στοιχείων από τις αρμόδιες αρχές. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι σχετικές ρυθμίσεις δεν θεσπίστηκαν ούτε στον ειδικό ν. 2774/1997, ο οποίος διέπει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

3. Τα παραπάνω στοιχεία είναι ωστόσο απαραίτητα για την αποτελεσματική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Ο καθορισμός τους με νομοθετική ρύθμιση δεν φαίνεται δυνατός στις παρούσες συνθήκες, αν και η άμεση πρωτοβουλία του νομοθέτη είναι αναγκαία για την εξειδίκευση του άρθρου 19 Συντ. μετά την πρόσφατη αναθεώρησή του.

4. Μέχρι λοιπόν την εκδήλωση της νομοθετικής πρωτοβουλίας θα μπορούσε να εξετασθεί η έκδοση κανονιστικής πράξης. Για το σκοπό αυτό απαιτείται εξουσιοδότηση νόμου (άρθρο 43 παρ. 2 Συντ.). Η εξουσιοδότηση, όπως έχει παγίως νομολογηθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, πρέπει να είναι ειδική και συγκεκριμένη. Διαφορετικά, η εκδιδόμενη πράξη πάσχει.

5. Στο άρθρο 6 του ν. 2225/1994 προβλέπεται ότι με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και

Αποκέντρωσης, Δικαιοσύνης, Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, κάθε λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του (παρ.1 περίπτ. δ'). Η εξουσιοδότηση περιλαμβάνεται στο άρθρο του νόμου που ρυθμίζονται όσα ζητήματα αφορούν εν γένει τη στελέχωση και την υποδομή της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

6. Η εξουσιοδότηση ανήκει λοιπόν συστηματικά σε κύκλο ρυθμιζόμενης ύλης, η οποία περιλαμβάνει ζητήματα που δύσκολα θα μπορούσαν να υπαχθούν στο περιεχόμενο του προωθούμενου σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος. Εξάλλου, η διατύπωσή της είναι γενική και δεν φαίνεται έτσι να μπορεί να τα υποδεχθεί και να τα ρυθμίσει, δίχως να συναντήσει ή να προκαλέσει αντιρρήσεις. Ο προβληματισμός επιτείνεται, εάν ληφθεί υπόψη ότι η εφαρμογή του σχεδίου συνέχεται με την προστασία συνταγματικών δικαιωμάτων.

7. Με βάση την παραπάνω εξουσιοδότηση καταρτίστηκε και προωθείται για επεξεργασία το υπόψη σχέδιο. Με μεγάλη καθυστέρηση, είναι αλήθεια, επιχειρείται η θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων για την εφαρμογή του ν. 2225/1994. Τα προς ρύθμιση θέματα δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να θεωρηθούν ως λεπτομέρειες του νόμου, όπως ορίζει η σχετική εξουσιοδότηση. Δεν αποκλείεται λοιπόν κατά την επεξεργασία του σχεδίου από το Ε' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας να διατυπωθούν αντιρρήσεις ή επιφυλάξεις.

Αθήνα, 7 Ιουνίου 2001